

Iz Zveze državnih nameščencev za Slovenijo.

INTENZIVNI NAPOR NAŠE ZVEZE, DA SE IZBOLJSA GMOTNI IN MORALNI POLOŽAJ DRŽ. NAMEŠČENCEV.

II.

Vstavi naj se:

1. kot nov člen: »Ukinja se zakon z dne 25. julija 1926 o izpremembji člena 234. uradniškega zakona o podaljšanju nestalnosti državnih uslužbencev (Služb. Nov. br. 172 — XLVIII. z dne 21. julija 1926).«

Razlog: Manjša nesreča za državo je, ako se podeli stalnost enemu event. ne polnoma kvalificiranemu delu državnega nameščenstva, nego ako se vsled političnih prislik stalno izmenjavajo državni uslužbenci, kar je ogromno škodo kontinuiteti in dobremu opravljanju državne službe.

Dalje naj se vstavi:

2. kot nov člen: »Člen 164. fin. zakona za leto 1927./28. se črta s pristavkom, da velja odločba ministrskega sveta DR. br. 107.201 1924 o draginjskih dokladah državnih upokojencev in upokojenk tudi za orožnike, upočojene po zakonu z dne 1. aprila 1922.«

3. kot nov člen: »V členu 326., točka 1. finančnega zakona za leto 1927./28. se črta besedilo: »... krediti, odobreni s proračunom za te izdatke pa se ne smejo prekoračiti.« — Ministru za finance se načrta, da preskrbi za kritje poviška, nastalega vsled revizije zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, potreben kredit.

Razlog: Revizija uradniškega zakona ima le takrat kakšen zmisel, ako se z njem gmočno stanje drž. nameščenstva izboljša.

Dalje naj se vstavi:

4. kot nov člen: »Postavke členov 35. in 36. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih se zvišujejo petkratno.«

Razlog: Ukinitev stanovanjske zaščite s 1. majem 1928 in dejstvo, da se člen 37. uradniškega zakona glede 10. 20 in 30% zvišanja redne stanařine niti doslej še ni izvršil.

(Dalje prihodnjič.)

Spošne vesti.

VABILO

na sejo širjega sovetova UJU — poverjenštvo Ljubljana, ki se bo vršila 15. aprila 1928 v telovadnici državnega ženskega učiteljišča v Mariboru. Začetek ob 10. uri.

Dnevni red:

1. Otvoritev seje in poročilo poverjenika tov. A. Skulja.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo o delu v odsekih.
5. Naš tisk.

6. Določitev kraja in časa in dnevnega reda pokrajinske skupščine.

7. Predlogi in nasveti okrajnih učiteljskih društev.

O pomba: Predloge in nasvete naj pošljemo okrajna učiteljska društva vsaj tri dni pred sejo. Na seji oddani predlogi se ne bodo upoštevali. Člani širjega sovetova so vsi predsedniki okrajnih učiteljskih društev in vsi člani ožrega sovetova.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjenštvo Ljubljana, dne 4. aprila 1928.

Andrej Skulj, Jozip Kobal, tajnik.

— Na zdravstveno-pedagoški kongres v Leipzig, kjer se bo razpravljalo o zdravstveni pedagogiki z ozirom na defektne dečki, t. j. slepo, gluhenemo, manjnadarjeno, sta odšla s pomožne šole v Maribor tov. Anton Skala, iz Ljubljane pa tov. Anica Lebarjeva.

ličnih naših tovarišev in prijateljev. Njegov duh pa ostane med nami kot vzor, kot vodnik!

Pokojni tovariš Ivan Bernot je bil rojen v Ljubljani 28. januarja 1872, kjer je 15. julija 1891 položil tudi maturu na tukajšnjem učiteljišču. Nato je nastopil prvo službeno mesto isto leto v Radovljici kot začasnji učitelj. Leta 1894. je nastopil kot stalni učitelj službo v Srednji vasi. Njegov duh je hrepel v kvišku po izobrazbi in popolnosti ter je leta 1895. položil strokovni izpit za meščanske šole iz prirodoznanstvene skupine, pozneje še iz prve jezikovne skupine. Toda ni se še mogel udejstvovati v svoji stroki, saj je služboval še nadalje na osnovni šoli v Šv. Križu pri Ljutomeru in kot nadučitelj v Veliki Dolini. Svoje zmožnosti in energijo je pričel še popolnoma razvijati, ko je leta 1906. nastopil novo mesto na umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani, kjer je deloval nato polnih 20 let. Upokojen je bil 31. decembra 1926, a je svoj zasluženi mir in pokoj užival malo, malo časa.

Vse njegovo življenje je bilo posvečeno organizatoričnemu delu za pravčit in prospel šolstva ter vseh omladi institucij, ki so v neposredni zvezi z idealnim učiteljskim stanom. Sedaj uživa mir in pokoj tam, kjer ni viharjem, kjer ni bojev. Spomin nanj pa naj nam bo vodnik, kakšno bodi delo slovenskega vzgojitelja, da vodi do cilja in resničnega uspeha.

Tako delo je najlepši spomenik, ki ga morejo postaviti v svojem srcu vsi oni, ki so šli skozi kovačnico nepozabnega, odkritega tovariša, kremenitega Ivana.

Spomin nanj nam, njegovim tovarišem, ostane trajen in svet! J. L.

— Na internacionalni kongres v Berlinu so odšli iz mariborske oblasti tovariša Ernest Vranc in Franjo Škarčič, iz ljubljanskega Stanislava Zagara. Poleg zadnjic objavljenih so odšli iz Beograda tudi tov. Milutin Stanovič, Lučka Jevremovič, Dragiša Mihajlovič in Milan Popović. Iz Zagreba je odšel tov. Milan Popović.

— Podeljevanje državljanstva. Kakor poročajo listi je ministrstvo notranjih zadev pričelo reševati prošnje za podelitev državljanstva. Odsek za kontraktualce pri poverjenosti UJU je izdelal celoten seznam in vlogo, ki jo je poverjenštvo v tej zadevi predložilo o notranjem ministru g. dr. Korošcu. S podelitvijo državljanstva se bo v naši prosvetni upravi lahko znatno izboljšal in stabiliziral položaj, ker bodo kontraktualni učitelji lahko prorisli za stalno razpisana službena mesta. Vse one tovariše, ki dobre državljanstvo opozarjam, da takoj ob prejemu dekreta vlože prošnjo za stalnost v državni katalogu. Podatki dobre v Ročnem katalogu.

— Z. L. v C. premestitev iz III. v VI. razred. »Učiteljski Tovariš« se je že dvakrat pobavil s tem fantom, in sicer v svojimi letosnjimi št. 37. in 38. Prosim, gospod urednik, dovolite sedaj pa iz usmiljenja do meni, nesrečnega razbojnika na »moderinem pedagoškem polju, da se pobavi še v tretjem. V imenu §§ in pravic učiteljskega zborna imata oba pisca predhodnih zadevih članov v »Učit. Tov.« čisto prav, če jima namreč ni znan historijat te zadeve več kot v toliko, v kolikor ga prinaša predmetna okrožnica. V tem slučaju sem drage volje na razpolago, da ga jima pojasmim v vseh podrobnostih od kraja do konca. Toda stvar je predelikatna in ne spada v javnost; že zaradi tega ne, ker je eno poglavje v zvezi z že izrečeno sodbo ter odsodbo po sodišču. Ko bi pisca vse točno vedela, bi se ne zgražala. Nasprotno, prepričan sem, da bi pozdravila v okrožnici izraženo načelo kot dobro ter umestno, saj napredujemo, hvala Bogu, tudi pri nas v znamenju moderne pedagogike, človekoljubja in poslušnosti. To je ravno, kar je izvralo predmetno okrožnico in ne kršenje §§ ter pravice učiteljskega zborna. In ni najmanj ne gre takoj za kake nagrade moralno pokvarjenim učencem, katerim vrhu vsega tudi ni do učenja, temveč gre za vzvesene cilje učiteljskega poklica, da ne zapuste učencu osnovne šole samo z mračnimi spomini. Prihaja mi na misel evangelijski junak, ki je bil toliko in tolkokrat za uho udarjen, v jamo vržen itd. Če torej že žita gospoda pisca podrobnejših pojasnil, jima jih rad dam, a ne pred forumom javnosti, temveč samo njima ter v kolikor smem in morem z ozirom na paragraf. — Fran Merljak, selski šolski nadzornik v Logatcu.

— Objava napredovanj v »Učit. Tov.« Z ozirom na zadevne urgence javljamo, da napredovanje ne moremo priobrniti v listu, ker bi zavzela cele kolone, so važna le za dotične poedinice, ki itak dobe dekrete o napredovanju. Ako bi ne bila napredovanja avtomatična, bi bilo važnejše izstavljati napredovanja javnosti, tako pa pristranosti pri tem biti ne more. To je načelno stališče, ki se ga drži uredništvo in le zaradi prostora ne more priobčevati napredovanje v listu.

— Študijska potovanja učiteljev. Minister za prosveto je dovolil 1 mesečni študijski dopust Ernestu Vrancu, učitelju v Studencih pri Mariboru in Franu Kavčiču, šoškemu upravitelju v Smartnemu pri Slovenjgradcu. Oba se udeležita pedagoškega kongresa v Berlinu in bosta obiskala Hamburg, Bremen, Harz, München, Leipzig, Dresden, Prago in Dunaj v svrhu proučevanja osnovnega šolstva. Oblastni odbor mariborske oblasti je to potrebno akcijo v pravčit našega šolstva hvalevredno podprt z gmočno podporo v zhesku 5000 Din. S tem je pač dokazano, da naša samouprava skrbti požrtvovano tudi za dvig šolstva v prid širšim planom našega naroda.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927./28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogni prav pičlo število izvodov. Ne zamudite pričike za nakup najcenejše knjižnice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

— Opozorjamo tovariše(ce) na inserat lekarne BAHOVEC, ki jo toplo priporočamo. — Enako naj se tovarišice in tovariši oziraju pri nakupu in naročilih na tvrdke, ki inserirajo v »Učiteljskem Tovarišu.«

— UPRAVA »ZVONČKA« išče 1. in 2. številko »Zvončka letnika 1926/27. in 1927/28. proti odpalilu. Kdor ju lahko pogreša — naj ju pošlje na upravo UJU — Ljubljana.

— Samo predsodek je, če kdo misli, da iz rizi ni kave. V tisočih rodbinah uživajo ŽIKO brez primesi zrnate kave v popolno zadovoljnost. ŽIKO dobite v vsaki trgovini v rdečih zavirkah.

Naporno duševno delo ubija!
Varujte zato žive!
Pijte rženo žitno kavo

ŽIKO.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelenje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarja — Zalogna DMC in vseh potrebsčin za vezenje.

Mladinska Matica.

MLADINSKA MATICA

prosi vse tovarišice in tovariše, da s 15. t. m. zaključijo nabiranje naročnikov ter jih odajo upraviteljem. Upraviteljstva prosimo, da nam čim prej javijo število naročnikov oziroma da nam pošljete naročilne liste.

Odbor Mladinske Matice mora biti na jasnom glede števila naročnikov v najbližjem času, da ve, koliko izvodov knjig bo moglo tiskati.

Stavili smo rok 15. t. m., ker računamo, da se bodo knjige tiskale več tednov. Ugotoviti moramo sedaj, koliko izvodov bo šlo med mladino. To je nujno potrebno, zato apeliramo na vse, da se ravna po današnjem pozivu.

Mladinska Matica je došla v odločilni stadij: na učiteljstvu je, da stori vse, kar je potrebno, da stopi ustanova v življenje!

Osebne zadeve.

— i Nameščanja na osnovnih šolah. (Kratice: Stalni upravitelj = 1, upraviteljica = 2, učitelj = 3, učiteljica = 4). V Senovem Ljudmila Hofbek-Kokot (4), v Kastavu Bruno Jurčič (1), v Kastavu Ante Čikovič (3), v Gržaricah Ivan Loser (1), v Sori Andrej Likar (1), v Leskovcu Rudolf Žnidrič (1), v Leskovcu Angela Žnidrič (4), v Škocjanu Jerec Žebre-Zen (4), v Vačah Ivan Stegovc (1), na III. deželi osnovni šoli v Ljubljani Ivan Strekelj (3), v Trbovljah Oskar Mol (3), Trbovlje-Vode Ivana Preželj (4), v Št. Vidu Marija Žirovnik (4), v Cerknici Leopold Hladnik (1).

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lastnih del se priporoča

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana
Sv. Petra cesta 12.

Pokret učiteljic.

— Za dekliško šolo v Zagorju. (Dopis.) V Zagorju smo pred zgradbo nove šole. Načrtov za ustroj smo imeli že dokaj. Nobeden pa se ni oziral na moderne zahteve vzgoje, t. l. ločitev vzgoje po spolu, dasi so oblasti to že svoj čas zahtevala, kar se je pa zavrnilo z motivacijo, da tega ni mogoče izvesti zaradi pomanjkanja prostorov. Razmere v naši dolini pa živo kličejo po reformi šole v tem smislu. Pri nameščanju učnih obeh se sicer sicer povdovarja: »Za industrijske kraje treba moških. Pozabljaj pa se pri tem počnoma na vzgojo ženske mladine, ki je v industrijskih krajih pač vsaj toliko važna, kot vzgoja moške mladine. Naša dolina je v tem oziru unikum, kajti vsi industrijski kraji kakor Trbovlje, Hrastnik, Jesenice itd. imajo že dolgo dobo ločeno šolstvo v samostojne deške in dekliške šole, ki odgovarjajo zahtevam sedanjega časa. Edino primočno za naše razmere je, da se pri zgradbi novega šolskega poslopja ugodi zahtevi časa ter se loči šola na samostojno deško in dekliško. — Ker bo šolsko vprašanje z zgradbo novega poslopja rešeno za dolgo dobo, treba rešiti to v modernem smislu, ki zahteva vzgojo deklic v ženske roke.

Samoizobraževalna akcija
Pov. UJU.

— RADEŠKI KROŽEK zboruje dne 15. aprila ob 10. uri dopoldne v šoli. Tema: Držboslovje. Delavna šola. — Sklicatelj.

— ojo Ekspedicija prve brošure »O liberalizmu« se ni mogla izvršiti povsod naravnost na sklicatelje krožkov, ker nam takrat še niso bili javljeni niti vsi krožki, niti njihovi sklicatelji. Zato so ponokd dobili predsedniki društev primerno število brošur v razdelitev med sklicatelje dotičnega okraja ali pa naravnost članom učiteljskega društva. Zato prosimo vse razdeljevalec s kupo posloženih brošur, da nam javijo imena sklicateljev, katerim so oddali brošure in število izročenih izvodov. Pri ekspediciji druge brošure smo naslovili pa brez izjemne vse pošiljke na sklicatelje krožkov. Brošure se najtorej zdaj razdele povsod samo med člane dotičnega krožka, za katerega je bila pošiljka oddana. To v izogib konfuziji, ki bi lahko nastala, če bi hotel kdo, ki je pri ekspediciji prejel brošure za celo društvo in bi mogoče mislil, da je tudi druga pošiljka dočlena v razdelitev vsemu društvu.

— ojo Nekoliko statistike. Vsa Slovenija je razdeljena sedaj na 128 krožkov. Od teh stoji 21 popolnoma apatično ob strani in se niso sestali še niti enkrat. Poročajo nam, da so komunikacijske zveze skrajno neugodne, ali da nimajo prostih četrtek, ali da so krožki neprimerno sestavljeni itd. Ne dvomimo niti najmanje, da so ta poročila točna; trdimo pa, da dobra volja premaga vse ovire, in da bi lahko vsi krožki pokazali na take in slične težkoči. Tudi prehajamo sedaj v boljša vremena, ki bodo omogočila vsem krožkom, ki so sicer dobre volje, da nadoknadijo zamudeno. Prosili bi pa, da se vsi oni krožki, ki so v resnici preobširni, razdele na manjše,